

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-10-16
Besvaras senast
2023-11-07

Till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2023/24:86 Uran i kommande mineralstrategi

Sveriges nuvarande mineralstrategi skrevs år 2013. Den har genomgått smärre förändringar men är i allt väsentligt densamma nu som då.

Under det decennium som gått sedan dess kan vi notera att en rad skeenden, omständigheter och beslut gör att det föreligger ett behov att arbeta fram en ny. Detta är något Sverigedemokraterna återkommande har motionerat om, och det är med tacksamhet vi noterar att regeringen kommunicerat sin avsikt att ta fram en ny mineralstrategi. Man menar att denna ska utgöra en del i att säkra inhemsk metallproduktion i en förändrad geopolitisk kontext. Vidare anför regeringen att den nya strategin kommer att vara vägledande för hur regeringen framgent ska arbeta för att stärka och utveckla svensk mineralnäring och hela gruvklustret.

Mot bakgrund av en uttalad ambition, såväl nationellt som inom EU, att öka självförsörjningsgraden av metaller och mineral är det av stor vikt att mineralstrategin blir just det verktyg som behövs för att åstadkomma detta. De senaste årens trend av minskad prospekteringsvilja till följd av segdragna och oförutsägbara tillståndprocesser är vi och regeringen exempelvis överens om att bryta, och det arbetet är igång.

EU:s Critical Raw Materials Act kommer sannolikt också att påverka innehållet i den nya mineralstrategin på ett sätt som skapar bättre förutsättningar för Sverige som gruvnation. Det är därför viktigt att mineralstrategin inte förekommer EU:s Critical Raw Materials Act utan beaktar densamma och hur den implementeras i Sverige.

Med tanke på att den typ av långsiktiga strategier som mineralstrategin kan anses utgöra en del av relativt sällan omarbetas eller förnyas är det viktigt att den nya strategin speglar nuvarande regeringsunderlags intentioner på området. Givet att Tidöpartierna är överens om att nyutveckla svensk kärnkraft och flera av partierna i det föregående återkommande motionerat om det så kallade urnaförbudets avskaffande torde uranets plats i den nya mineralstrategin vara självklar.

Den 1 augusti 2018 infördes olyckligtvis en ny bestämmelse i miljöbalken som kortfattat innebar att det inte längre är möjligt att bryta, bearbeta eller fysikaliskt eller kemiskt anrika uranhaltigt material. Vid tiden för förbudets

införande förekom ingen sådan brytning utan beslutet får antas vara ideologiskt motiverat utan att ge upphov till några positiva miljökonsekvenser.

Effekterna av att förbjuda en verksamhet som inte förekommer är svåra att utvärdera, och sannolikt är den enda kända konsekvensen av förbudet att det försvårat för prospekteringsbranschen vars roll Tidöpartierna är överens om att stärka. Därmed bör förutsättningarna för att häva det så kallade uranförbudet och ge uranet utrymme i den kommande svenska mineralstrategin vara goda.

Med anledning av det ovanstående önskar jag fråga energi- och näringsminister Ebba Busch följande:

Avser ministern att verka för uranförbudets hävande och att uran inkluderas i den kommande mineralstrategin?

.....

Eric Palmqvist (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck